

Islamin lyhyesti

C.T.R. Hewer

ISBN 978-952-67111-4-0 (nid.)

ISBN 978-952-67111-5-7 (PDF)

Kiitokset

KUKA TAHANSA, joka yrittää kirjoittaa kirjasen nimeltä ”Islamin pääpiirteet”, on ryhtynyt erittäin suureen työhön. Kuinka täysmittaisen elämäntavan kaikki pääpiirteet voitaisinkaan vangita vain 10.000 sanalla? Jos kirjoittaja opiskelee islamia, mutta ei itse ole muslimi, on hänen tehtävänsä erittäin haastava. Ennen kirjoittamista kirjoittaja on ”riisunut kenkensä” astuakseen toisen uskonperinteen pyhälle maalle. Tämä lyhyt kirja on tällaisen askeleen tulos.

Työni on omistettu etenkin birminghamilaisille muslimiystäväilleni ja kollegoilleni, jotka ovat omalla esimerkillään opettaneet minulle islamista niin paljon sellaista, mitä en olisi koskaan voinut oppia kirjoista.

ERITYISESTI HALUAISIN kiittää panostuksesta seuraavia muslimioppineita, jotka ovat kriittisesti lukee neet teokseni ja joiden viisautta olen saanut käyttää hyödykseni: Shaykh Mohammad Amin, professori Hasan Askari, al-Hajji Abdullah Bawhab, Yahya Birt, tohtori Jabal M. Bauben, Maulana M. Tariq Kamal, professori Yahya Michot ja tohtori M. Yusuf Qamar. Lisäksi olen kiitollisuudenvelassa seuraaville kolmelle kristitylle papille, jotka ovat eri tavoin omistautuneet eri uskontojen välisen yhteisymmärryksen edistämiseen ja jotka ystävällisesti lukivat ja kommentoivat teostani: Michael Barnes SJ, Matthew Joy ja Pat McCaffrey SSC. Vastuu lopullisesta tekstistä on minun. Muslimiperinteen mukaisesti pyydän yhteisöä korjaamaan virheeni ja Jumalan anteeksiantoa mistä tahansa virheistä, joita teksti saattaa sisältää.

*Chris Hewer
Birmingham
Maaliskuussa*

Esipuhe

KIRJOITAN erittäin mielelläni esipuheen tälle hienolle teokselle, jonka ystäväni ja kollegani tohtori Chris Hower on kirjoittanut. Maailmassa, joka on täynnä uskonnollista ja rotuperäistä vihaa, on jokainen yritys kirjoittaa tietyn uskonnon pääpiirteistä erittäin tervetullut. Vuoden 2001 syyskuun 11. päivän jälkeen moni on kysellyt, mitä islam oikeastaan on. Se, että ihmiset haluavat ymmärtää, on toivoa antava merkki, sillä nimenomaan tietämättömyys ruokkii ennakkoluuloja.

Nykyisessä tehtävässään Birminghamin piispan neuvonantajana Chris on toiminut ansiokkaasti yhteistyön edistämiseksi kaupungin muslimiyhteisön kanssa ja sen puolesta. Tämä kokemus ja tervävä akateeminen ymmärrys tekevät hänestä sopivan henkilön tämän kirjan kirjoittamiseen.

Nykytilastojen valossa arvioidaan, että yli 25 prosenttia maailman väestöstä on islaminuskoisia ja kuten Chris tulee lyhyesti selittämään, sana islam tarkoittaa 'rauhaa'. Chris on ollut herkkä ja totuudenmukainen muslimien perususkonkappaleita kohtaan ja on kertonut tarinan 'niin kuin se on'. Erityisesti haluan ylistää häntä siitä, että hän on onnistunut kirjoittamaan helppolukuista tekstiä ilman, että yksityiskohdat olisivat kärsineet.

PROFEETTA MUHAMMAD eli harmoniassa muiden uskontojen kanssa. Jos tämä kirja ei ainoastaan kouluta, se myös auttaa rakentamaan hyviä väljä eri uskontoja edustavien yhteisöjen välillä ja tulee olemaan suuri palvelus ihmiskunnalle. Toivon ja rukoilen, että Chrisin työ palkitaan tällä perusteella.

Tohtori Jabal M. Bauben

Johtaja, Islamin sekä kristinuskon ja

islamin välisten suhteiden keskus

Teologinen tiedekunta, Birminghamin yliopisto,

Iso-Britannia

Kääntäjän sanat:

JUMALAN NIMEEN, Globalisoituvassa maailmassa on entistä tärkeämpää oppia erilaisuudesta. Homogeeniset yhteisöt ovat muuttumassa hiljalleen monikulttuurisiksi, ja valitettavan usein tämä erilaisuus herättää vihamielisyyden tunteita. Tämä vihamielisyys johtuu kuitenkin monesti tietämättömyydestä tai jopa väärästä mielikuvasta. On helppoa tuomita pahaksi tuntematon ja kasvoton ryhmä.

CO-EXIST Foundationin kirjojen tarkoitus on kaataa tämä tietämättömyyden muuri ja poistaa tuntemattomuuden naamio. Oppimalla toisista uskonnoista ja elämäntavoista voimme tuoda vihamielisyyden tilalle myötätunnon ja ennakkoluulojen tilalle ymmärtäväisyyden. Kuten Koraanissa on sanottu ”Ihmiset, loimme teidät miehestä ja naisesta, ja teimme teistä kansoja ja heimoja, jotta oppisitte tuntemaan toinen toisenne.” (49:13)

CHRIS HEWERIN kirja on juuri oikea teos ajamaan tätä jaloa agenda. Hän on kristitty teologi ja hyvin perehtynyt islamiin ja täten erinomaisessa asemassa tutustuttamaan kristityt lukijat islamiin. Tohtori Hower on onnistunut tiivistämään islamin tärkeimmät periaatteet, opetukset ja elämäntavat tähän lyhyeen kirjaseen, jonka kiireinenkin nykyihminen ehtii lukemaan muutamassa tuokiossa. Tästä syystä päätin osallistua tähän kirjaprojektiin ja kääntää sen suomen kielelle. Näin tarpeen helpolle tekstile, joka tutustuttaisi suomalaislukijan tähän vaikuttavaan ja tärkeään uskontoomme.

LOPUKSI HALUAN kiittää tohtori Heweriä hänen yhteistyöhalukkuudesta, Shaykh Bahmanpouria hänen ohjauksestaan, äitiäni Paula Kemelliä ja Kirsi Kokoita tekstin oikolukemisesta sekä vaimoani antamastaan tuesta.

Helsingissä 29 heinäkuuta 2013
Abbas Bahmanpour

Mistä onkaan kyse?

“**JOS VAIN** voisin päästä pääsi sisälle ja katsoa maailmaa sieltä käsin, ehkä sitten ymmärtäisin sinua paremmin.” Juuri tätä ajatusta yritämmekin toteuttaa tässä lyhyessä kirjassa - katsoa maailmaa muslimin silmin. Muslimi on henkilö, joka seuraa islamia elämäntapanaan, joten tulemme katsomaan elämää islamin tarjoaman näkemyksen kautta.

Aloittakaamme haasteella. Kuinka islamin elämäntavan voisi tiivistää vain yhteen lauseeseen? ”Islam tarkoittaa inhimillisen ja tasapainoisen elämän elämistä täydessä harmoniassa Jumalan, muiden ihmisten ja koko luomakunnan kanssa.” Siinä se on pähkinänkuoressa. Loput kirjasta on tuon lauseen purkamista.

Aloittakaamme Jumalalla

JUMALA ON olemassa. Tämä on täysin selvää islamilaisessa maailmankatsomuksessa. Luonnollisesti muslimifilosofit ovat käyneet syvällisiä keskusteluja Jumalan olemassaolon todistamiseksi, mutta siitä aiheesta riittäisi ainesta toiseen kirjaan. Me lähdemme siitä, että Jumala on olemassa. Mitä voimme sanoa Jumalasta? Islamin ydin on, että Jumala on yksi eikä luomakunnassa ole mitään Jumalan kaltaista. Jumala on täysin ainutlaatuinen. Jumalaa ei voi jakaa osiin. Jumala ei jaa jumaluuttaan minkään ihmisen tai luodun olennon kanssa. Tätä osoittaa arabiankielinen Jumalaa tarkoittava sana, Allah. Kirjaimellisesti se tarkoittaa Jumala. Se on sana, jolla ei ole monikkoja. Allah on yksi eikä voi olla enempää kuin yksi.

ARABIAA PUHUVAT juutalaiset, kristityt ja muslimit käyttävät sanaa Allah puhuessaan Jumalasta. Allah tarkoittaa sitä yhtä ja todellista Jumalaa, jota Mooses, Jeesus ja Muhammad, nuo kolmen eri uskonnon suurhenkilöt, palvoivat. Kaikki, jotka seuraavat näiden kolmen esimerkkiä elämässään, eli juutalaiset, kristityt ja muslimit, kutsuvat Jumalaa Allahiksi - puhuessaan arabiaa tietenkin.

Tätä arabiankielistä Jumalaa tarkoittavaa sanaa

käytetään kaikkialla maailmassa siellä missä muslimiteja vain on. Islamin ytimenä on periaate, että Jumala on yksi eikä ole mitään muuta palvomisen arvoista kuin Jumala.

Kuinka voimme puhua Jumalasta?

JUMALAN MAAILMA on inhimillisen kokemuksemme ulottumattomissa. Kutsumme sitä ”transsendentaaliseksi maailmaksi”. Meidän kielemme eivät riitä tästä puhumiseen. Käyttäessämme sellaisia sanoja kuin ”maailma” ja ”tuonpuoleinen” puhumme runollisella kielellä. ”Jumalan maailma” ei ole jokin kaukainen paikka, johon voisimme päästä, jos meillä vain olisi tarpeeksi vahva raketti. Se on ymmärryksemme kentän ulkopuolella. Sanomme ”ajan ja paikan” ulkopuolella.

Kaikki mitä sanomme ”Jumalan maailmasta” on meidän maallisten kieliemme rajoittamaa ja pakostakin riittämätöntä. Kun puhumme Jumalasta, mikä on koko teologian tarkoitus, yritämme aina parhaamme mukaan pärjätä riittämättömän kiellemme puitteissa. Tiedämme, että emme sen avulla saavuta kohdettamme, vaan joudumme käyttämään meille tarjolla olevia keinoja työkaluja puhuaksemme Jumalasta parhaamme mukaan.

TÄMÄ ON totta kaikkien uskontojen kohdalla. Aina kun puhumme Jumalasta, olemme kielen rajoittamia, vaikka kuinka oppineilta haluaisimmekaan kuulostaa. Tämä ei kuitenkaan ole koskaan estänyt ihmisiä ajattelemasta Jumalaa ja kirjoittamasta Jumalasta. Oppineet ovat uurastaneet tämän kysymyksen parissa tuhansien vuosien ajan.

On olemassa suuria kirjastoja täynnä kirjoja, joita muslimioppineet ovat kirjoittaneet viimeisten 1400 vuoden aikana, aina Muhammain ajasta lähtien. Aina kun luemme jotain Jumalaa koskevaa, myös tästä kirjasta, meidän täytyy muistaa, että kyseessä on vain ”paras yrityksemme” kuvata Jumalaa, sillä Jumala on kuitenkin maallisten kieliemme ulottumattomissa.

Jumala

VOIMME KUVAILLA Jumalaa tarkastelemalla Hänen tekojaan. Ensinnäkin voimme sanoa, että Jumala on Luoja, joka on luonut kaiken olevaisen. Jumala on täydellinen, eikä Jumalan maailmassa ole mitään sijaa epätäydellisyydelle. Täten maailmankaikkeus oli Jumalan luomana täydellinen. Se on aina muutoksen ja kehityksen alainen. Maailmankaikkeudessa mikään ei pysy paikallaan. Kaikki joko säilyy tuossa täydellisessä olotilassa tai on hajoamassa ja tulossa epätäydelliseksi. Jokaisen ihmisen velvollisuus on ”suojella luomakuntaa” ja saada se säilymään tuossa täydellisessä olotilassa, johon Jumala sen alun perin tarkoittikin.

Kaikki on Jumalan luomaa. Hän on ainoa, jolla ei ole alkua tai loppua. Voimme siis sanoa, että Jumala on kaikkitietävä ja kaikkivoipa. Jumalan voima luo kaiken ja säilyttää kaiken olevaisena. On ilmeistä, että Luoja tietää parhaiten kuinka luomakunnan tulisi toimia. Kuka tietäisikään moottorin toiminnot paremmin kuin sen suunnittelija? Suunnitelmassaan Jumala on siirtänyt osan tästä tiedosta ihmisille, jotta me voisimme ”huolehtia” Jumalan luomakunnasta ja saada se saavuttamaan täyden potentiaalinsa. Tämä Jumalan suunnitelma suo huomattavan kunnian jokaiselle miehelle ja naiselle. Jokainen meistä on Jumalan edustaja maan päällä.

Hieman arabiaa

MITÄ SIIS ”islam” ja muslimi” tarkoittavat? Arabiankieli on kieli, joka on rakentunut sanaperheiden ympärille, ja näillä sanaperheillä on yhteinen juuri. Jokainen juuri muodostuu kolmesta kirjaimesta. Kaikki sanat, joissa on nämä kolme samaa kirjainta, ovat osa yhtä perhettä ja näin ollen niiden tarkoituksilla on yhteys.

Esimerkiksi: Ottakaamme arabiankielinen sanajuuri s-l-m. Voimme tehdä kolmen kirjaimen perheen tästä yhteisestä juuresta.

islam

muslim

salam

NÄETKÖ KOLMIKIRJAIMISEN juuren jokaisessa sanassa? Nämä sanat ovat sukua toisilleen. Ensimmäinen, islam, merkitsee sitä Jumalan tarkoittamaa ja haluamaa olotilaa, jossa ihminen on täydellisessä harmoniassa Jumalan, jokaisen kanssaihmissen ja koko luomakunnan kanssa. Toinen sana, muslim, tarkoittaa olentoa, jonka Jumala on luonut ja joka on siinä täydellisessä harmonian olotilassa, mihin sana islam viittaa. Kolmas sana, salam, on aktiivinen voima, joka saa aikaan islamin olotilan ja tekee luomakunnasta muslimin. Kun kaksi muslimia tapaa toisensa, he tervehtivät toisiaan sanomalla salam 'alaikum, mikä on joskus käännetty "rauha olkoon sinulla", mutta mikä oikeastaan tarkoittaa "tule lähemmäksi sitä täydelliseen harmonian olotilaa Jumalan kanssa, mikä on islam."

Täydellisessä harmoniassa oleminen

JOS PUHUMME harmoniasta kaikkietävän ja kaikkivoivan Luojan ja luomakunnan välillä, niin se on kuin "oppisimme paikkamme järjestelmässä". Näin ollen löydämme roolimme suuressa suunnitelmassa ja täytämme kohtalomme täydellisesti. Tämä vaatii alistumista, eli meidän tulisi sanoa "Jumala tietää parhaiten ja minä tottelen". Tämä on myös osa islamin tarkoitusta: täydellisen harmonian ja rauhan voi saavuttaa vain, kun hyväksyy Jumalan suunnitelman kokonaisuudessaan ja osallistuu siihen oikeaan tasapainoon minkä Luoja tarkoitti.

Huomasitko, että yllämainittu sana muslim voi viitata kaikkiin olentoihin eikä vain ihmisiin? Kun jokainen osa luomakunnasta on toteuttamassa oikean roolinsa Jumalan suunnitelmassa, niin se on muslim. Tämä tarkoittaa sitä, että eläimet ovat muslim, kasvit ovat muslim, ja kaikki maailman-kaikkeuden fyysiset osat, kuten aurinko ja tähdet, vuoret, joet ja ilma jota hengitämme, ne kaikki ovat muslim.

Tämä tarkoittaa myös, että ne kaikki toteuttavat roolinsa Jumalan luomakunnassa ja meidän ihmisten velvollisuus on valvoa, että asia on näin ja säilyy näin. Kaikki, minkä Jumala on luonut, on osa täydellistä luomakuntaa. Tämä tarkoittaa, että

ne on luotu muslimina ja ovat islamin olotilassa.

Toisin sanoen aurinko, kuu ja tähdet, eläimet, linnut ja kalat, puut, kasvit ja kukat, vuoret, ilma ja meret eivät voi valita ovatko ne muslim vai eivät. Näin ne on luotu ja tämä on niiden paikka luomakunnassa: puu on muslim. Ainoastaan ihminen on erilainen. Jumala on antanut meille ihmisille vapaan tahdon ainutlaatuisen lahjan, jotta voimme vapaasti alistua siihen harmoniaan, jonka Jumala meille tarkoittikin ja olla muslim, tai voimme kapinoida Jumalan suunnitelmaa vastaan ja olla ei-muslim.

Tämä on ihmisenä olemisen ainutlaatuinen arvoasema.

Ajan alusta lähtien

HUOMASITKO, ETTÄ muutamassa viime kappaleessa käytimme sanaa islam ja muslim kursivoituna? Tälle on olemassa syy. Kun käytämme näitä sanoja tällä tavalla, on niissä tietty ajattomuus, joka palaa aina luomakunnan alkuun asti. Aatami ja Eeva, ensimmäiset ihmiset, olivat luotu muslim-tilaan aivan kuten kaikki muutkin, jotka ovat koskaan eläneet. Tällä on hieman eri merkitys kuin sillä, kun käytämme sanoja islam ja muslimi tavallisesti. Silloin tarkoitamme tiettyä elämäntapaa ja ilmestystä, jonka Profeetta Muhammad vastaanotti, kuin myös hänen esimerkkiään.

Muhammad ja kaikki hänen jälkeensä tulleet ihmiset olivat tietenkin muslimeja, mutta he eivät olleet ensimmäisiä.

Muhammad, joka eli seitsemännellä vuosisadalla ajanlaskumme jälkeen, ei aloittanut uutta uskontoa nimeltä islam, vaan pikemminkin hän kutsui ihmisiä palaamaan siihen harmoniaan, joka on islam ja joka oli Jumalan suunnitelma aina aikojen alusta lähtien.

Johdatus

JOS IHMISTEN tulee toteuttaa tämä tärkeä rooli ja olla Jumalan edustajia maassa ja huolehtia koko luomakunnasta, tulemme tarvitsemaan johdattusta. Kuinka voimme varmistaa, että kaikki py-

syy Luojan suunnitelman mukaisena, jos meillä ei ole ”kaavaa”, jonka mukaan toimia? Jumalan maailmasta tähän maailmaan tulevaa johdatusta kutsutaan ilmestykseksi. Vain ilmestyksen lahjalla voimme elää muslim-elämää. Ilmestys tulee ihmisille kahden lähteen kautta.

Toinen on pyhät kirjat, joita Jumala on lähettänyt aikojen alusta saakka. Toinen tapa on tutkia ”Luomakunnan kirjaa”, eli kaikkea sitä, minkä Jumala on luonut. ”Jos haluat tietää mitä on suunnittelijan mielessä, tutki valmistunutta työtä.” Tämä tarkoittaa sitä, että tiede, tutkimus ja luonnolliseen maailmaan perehtyminen ovat kaikki tärkeitä osia muslim-miehen tai -naisen elämää. Islamilaisessa katsomuksessa ei ole mitään eroa ”uskonnon” ja ”tieteen” välillä. Luonnollisen maailman tutkiminen ja pyhiin kirjoihin perehtyminen ovat molemmat Jumalan tottelemista ja palvontaa.

Tutkimuksemme lopussa, olettaen, että olemme suorittaneet ne oikein, päädyimme niiden yhteiseen lähteeseen, joka on kaikkietävä Jumala. Luonnollisesti aina aloittaessamme tieteellisen tutkimuksen meidän pitää työskennellä tietyn kehyksen puitteissa. Tämän kehyksenä on ne pyhät kirjat, joita vastaan voimme verrata löytöjämme kaikesta siitä, mitä Jumala on kautta aikojen lähettänyt ilmestyksien muodossa.

Kaikki muslimit ovat luonnonsuojelijoita

OSA IHMISENÄ olemista tässä islamilaisessa kehyksessä on huolehtia ympäristöstä ja siitä luodusta maailmasta, jossa elämme. Meillä ei ole oikeutta käyttää väkivaltaa luomakuntaa vastaan saastuttamalla sitä ja tuhoamalla sen luonnollista tasapainoa. Tosiaan, osa vastuutamme ihmisinä on ylläpitää ja edesauttaa tuota tasapainoa. Kaikki muslimit ovat luonnontieteilijöitä ja -suojelijoita kuin myös ympäristötieteilijöitä.

Otsonikerroksen tuhoutumisen estäminen, jokien, merien, ilman ja maan saastuttamisen lopettaminen, geneettisen tieteen viisas käyttö ruokälähteidemme kehittämisessä, kaikki nämä ovat osa

muslimina olemista ja ovat kaikki Jumalan tottelemista ja palvontaa. Kaikki tieteelliset edistysaskeleet ovat mahdollisesti hyödyllisiä luomakunnalle, mutta niitä pitää käyttää sopusoinnussa Jumalan suunnitelman kanssa.

Tämä tarkoittaa, että tauteja vastaan kamppaileminen, puhtaiden vesilähteiden ja riittävän ruoan tarjoaminen kaikille maan asukkaille ja uusiutuvien energialähteiden kehittäminen tuleville sukupolville ovat kaikki Jumalan palvelemisen aspekteja ja täten osa islamia.

Vastuu ja velvollisuus

VAPAAN TAHDON suoma luottamus ja ilmestyksinä tulleiden pyhien kirjojen tarjoama johdatus tuo mukanaan velvollisuuden taakan jokaisen ihmisen käyttäytymiselle. Jokainen mies ja nainen on velvollinen vastaamaan Jumalalle siitä, kuinka hän on käyttänyt vapaan tahdon lahjaa ja kuinka hän on hyödyntänyt hänelle suotua johdatusta. Elämämme lopussa jokainen meistä tulee kohtaamaan tuomion Jumalan, ainoan ja lopullisen tuomarin edessä, sillä vain Jumala tietää mitä oli ihmisen sydämessä, kun hän teki tietyn teon. Heille, jotka pyrkivät olemaan täydellisiä muslimeja vapaan tahdon käyttö on suuri ja tärkeä velvollisuus.

Kun taas he, jotka mieluummin uskottelevat, että minkäänlaista tilintekoa ja viimeistä tuomiota ei ole olemassa tulevat kohtaamaan – muslimi näkökannalta katsottuna – niin sanotun järkyttävän herätyksen. Jokainen ihminen joutuu antamaan täyden selonteon elämästään ja sinä päivänä ei tule olemaan mitään tekosyitä eikä ketään muuta, jota voisi syyttää omista teoistaan tai joka pelastaisi meidät meitä odottavasta tuomiosta.

Johdatusta aina luomakunnan alusta asti

JUMALA ON oikeudenmukainen. Olisi täysin epäoikeudenmukaista pitää ihmisiä vastuullisina teoistaan antamatta heille johdatusta siitä, kuinka heidän tulisi elää elämänsä ja antamatta heille sitä mittapuuta, jota vastaan heidät tullaan tuomit-

semaan. Tämä tarkoittaa, että Jumalan olisi pitänyt antaa johdatusta aivan alusta asti heti ensimmäisille ihmisille.

Islamissa ensimmäiset ihmiset maan päällä olivat Aatami ja Eeva ja näin ollen he olivat ensimmäiset, jotka vastaanottivat johdatuksen Jumalalta. Aatami ja Eeva olivat muslimeja ja elivät aluksi täydessä harmoniassa Jumalan ja koko luomakunnan kanssa. Sitten he sortuivat väärään tekkoon. He katuivat ja Jumalan rajattoman armelaisuuden ansiosta saivat anteeksiannon. Saatuaan anteeksiannon he palasivat muslim-olotilaan, joten islamissa ei ole mitään kristittyjen perisynnin tapaista oppia. Aatami ja Eeva tekivät virheen, katuivat ja saivat anteeksiannon ja elivät harmoniassa Jumalan kanssa. Heidän virheellään oli vaikutus vain heihin itseensä, eikä sillä ollut vaikutusta heidän jälkeläisiinsä.

Profeetta Aatami

AATAMI OLI ensimmäinen ihminen, joka vastaanotti ilmestyksen Jumalalta ja jota käskettiin soveltamaan tätä johdatusta maan päällä. Tämä teki hänestä profeetan. Islamissa profeetta on ihminen, jonka Jumala on valinnut vastaanottamaan taivaallisen viestin ja julistamaan tätä viestiä maan päällä sanoillaan ja omalla elämäntavallaan.

Aivan kuten mainitsimme, että Jumala oikeudenmukaisuudessaan lähetti johdatuksen Aatamille hänen ollessaan ensimmäinen ihminen, niin Jumala on lähettänyt johdatuksen myös kaikille maailman kansoille unohtamatta yhtäkään. Kaikki maan kansat ovat saaneet ainakin yhden lähettilään, joka toi mukanaan johdatuksen ja elämäntavan. Keitä nämä kaikki profeetat sitten olivatkin, sitä emme tiedä. Kuinka moni heistä toi mukanaan tietyn pyhän kirjan Jumalalta, sitä emme myöskään tiedä. Islam on kuitenkin melko varma kahdesta asiasta: mikään kansa ei jäänyt johdatusta vaille, joten kaikki tulevat kohtaamaan tuomion ja lähetetty johdatus oli aina peruspiirteiltään sama. Kuinka oikeudenmukainen Jumala voisi johdattaa tiettyä kansaa elämään yhdellä taval-

la ja toista jollain toisella? Tämän viestin ydin oli aina islam, eli alistumista Luojan suunnitelmalle, jotta kaikki luodut voisivat elää täydellisessä harmoniassa.

Tästä juontaa kaksi tärkeää huomiota. Ensimmäkin islam ei ole koskaan nähnyt itseään pelkkänä uskontona vaan pikemmin kaikkien ihmisten luonnollisena elämätapana aina aikojen alusta sen loppuun saakka. Tämä tarkoittaa, että kun muslimit löytävät samankaltaisuuksia muista uskonnoista, on tämä heille riemun aihe, sillä se on todiste siitä, että tämäkin kansa on seuraamassa heille lähetettyä johdatusta, vaikkakin epätäydellisessä muodossa. Toiseksi, aina kun muslimit kohtaavat uusia kansoja eri puolilla maailmaa, heidän tulisi osoittaa kunnioitusta sitä kohtaan, mikä näillä on jäljellä Jumalan lähettämästä johdatuksesta. Kaikki nämä kohtaamiset tulee kuitenkin punnita vertaamalla niiden ihmisten elämäntapaa Profeetta Muhammadin tuomaan ilmestykseen ja hänen elämäntapaansa käytännön esimerkkinä.

Millainen henkilö?

MILLAINEN HENKILÖ on tämä muslim-mies tai -nainen, joka täyttää Jumalan hänelle suoman velvollisuuden olla Jumalan edustajana maan päällä? Kuinka tällainen henkilö voidaan kasvattaa? Tämän kasvatuksen tarjoavat kaikki islamin käytännöt: rukous, almut, pyhiinvaellus ja oikeanlainen yhteiskunnallinen elämä. Johdatuksen tarjoavat uskon periaatteet, jotka perustuvat Jumalan ilmestykselle. Kaikkien näiden pääasiallinen lähde on Koraani, ilmestys, jonka Profeetta Muhammad vastaanotti ja jota on opetettu jatkuvana ja muuttumattomana sukupolvien ajan. Kuitenkin oikeat teot ja oikea usko eivät ole päämäärä itsessään. Ne johtavat ja ajavat muslim-henkilöä aina lähempään ja intiimimpään tietoisuuteen Jumalan läsnäolosta, joka ei ole ainoastaan Johdattaja ja Tuomari, vaan myös Ystävä, joka on lähempänä ihmistä kuin hänen oma kaulavaltimonsa.

Tämä on muslim-elämän päämäärä: elää ainaisessa jumalatietoisuuden tilassa, varmana siitä

mahtavasta, vaikkakin pakottavasta tietoisuudesta, siitä intiimistä yhteydestä, joka vallitsee Luojan ja ihmisen, luomakunnan huipun, välillä.

Muhammad ja Koraani

MUHAMMAD SYNTYi noin vuonna 570 jaa. ”Jaa.” tarkoittaa ”jälkeen ajanlaskun alkua” ja on yhtä kuin jKr. Koska jKr. on lyhennys termistä ”jälkeen Kristuksen” on se oikeaoppisesti vain kristittyjen käytämä. Tämän takia jaa. on uskonto-oppineiden suosima.¹

Muhammad syntyi kauppiasperheeseen Mekan kaupungissa Arabian niemimaalla, nykyisessä Saudi-Arabiassa. Mekka kirjoitetaan joskus myös Makka tai Makkah. Mekka oli kauppakaupunki ja arabien pyhiinvaelluskohde. Arabit olivat enimäkseen epäjumalia palvova kansa, pientä ryhmää lukuun ottamatta, joka uskoi vain yhteen Jumalaan, mutta jolla ei ollut paljoa tietoa Jumalasta. Tämänkaltaiseen perheeseen syntyi Muhammad.

Molempien Muhammadin vanhempien menedyttyä, hänet kasvatti ensin hänen isoisänsä ja sittemmin eräs hänen sedistään nimeltä Abu Talib. Hän oppi kauppiaan taidot seuratessaan setäänsä tämän kauppamatkoilla. Muhammadista tuli arvostettu työssään ja noin kahdenkymmenenviiden vuoden ikäisenä hän avioitui Khadijah-nimisen lesken kanssa, joka omisti oman liikeyrityksen. Muhammad oli tunnettu rehellisyydestään ja luotettavuudestaan niin kaupallisissa kuin henkilökohtaisissa kanssakäymisissään. Muhammad ei ottanut minkäänlaista osaa epäjumalien palvontaan, vaan vetäytyi pitkiksi ajoiksi mietiskelemään. Hän mietiskeli usein Hira-luolassa Mekan liepeillä sijaitsevalla vuorella.

Eräänä yönä Ramadan-kuun lopulla vuonna 610 jaa hän oli meditoimassa tässä luolassa, kun tapahtui jotain, mikä muutti hänen elämänsä. Meditointiin uppoutuneena hän huomasi valoisan hahmon horisontissa lähestyvän häntä. Tämä oli enkeli Gabriel, joka kautta historian, oli tunnettu Jumalan viestinviejänä ihmiskunnalle. Gabriel lähestyi Muhammadia ja käski häntä resitoimaan

Jumalan nimeen. Kuten useimmat hänen aikaisensa, Muhammad ei ollut saanut koulutusta kirjoittamisessa. Enkeli lähestyi Muhammadia, otti hänet syleilyynsä ja astui taakse. Jälleen kerran enkeli käski häntä resitoimaan. Nyt sanoja kumpusi Muhammadin sydäimestä ilman, että hän olisi tiennyt, kuinka ne sinne päätyivät. Hän ei todellakaan ollut niitä keksinyt, eikä hänen tarvinnut niitä opetella, ne vain olivat siellä, purkautuen hänen sydämistään sieltä, minne Jumala oli ne ilmes-tysenkelinsä Gabrielin kautta asettanutkin.

Tämä oli Koraanin ilmestymisen alku. Kirjan, jonka Jumala lähetti Muhammadille ja johdatukseksi koko ihmiskunnalle siitä ajasta eteenpäin. On todella tärkeää käsittää muslimien ymmärrys siitä, että Koraani ei ole Muhammadin laatima teos, vaan kirjaimellisesti Jumalan Sana, jonka Jumala lähetti ilmestyksenä Muhammadille, joka oli se lähettiläs, joka julisti sen koko maailmalle. Muhammadin sydän oli puhdistettu, jotta se olisi se puhdas kanava, minkä kautta Koraani voisi saapua maailmaan.

Koraani ilmestyi tällä tavalla, Profeetan huulilla, osissa seuraavien kahdenkymmenenkolmen vuoden aikana aina Muhammadin kuolemaan saakka. Vaikkakin se ilmestyi tietystä kontekstista ja tulee näin ollen ymmärtää tuo konteksti mielessä, niin sen viesti on kuitenkin tarkoitettu kaikille ihmisille ja kaikille ajoille.

Koraani ilmestyi arabiankielellä, joka oli Muhammadin puhuma kieli, jotta hän ymmärtäisi sen ja soveltaisi sen käytäntöön elämänsä aikana.

Ei ensimmäinen vaan viimeinen

AATAMI OLI ensimmäinen profeetta, joka vastaanotti ilmestyksen Jumalalta ja hänen jälkeensä muita profeettoja on lähetetty kaikille maailman kansoille. Koraani mainitsee nimeltä noin kaksikymmentäviisi profeettaa, joista kaksikymmentäyksi ovat juutalaiselle ja kristilliselle perinteille tuttuja. Heitä ovat esimerkiksi Nooa, Aabrahami, Iisak, Ismael, Jaakob, Daavid, Salomon, Mooses, Elias, Joonas, Johannes Kastaja ja Jeesus. Muhammad näki it-

sensä seisovan tässä profeettojen jatkumossa, joka ulottuu takaisin aina Aatamiin asti. Koraani sanoo, että Muhammad on viimeinen tässä profeettojen ketjussa ja kaikkien profeettojen sinetti. Koraaniin ei ollut ensimmäinen ilmestynyt kirja.

Aikaisempia kirjoja oli lähetetty maailman eri kansoille. Koraani mainitsee selkeästi viisi Jumalan ilmestyksenä lähettämää kirjaa. Niitä on voinut olla monia muitakin, mutta niiden nimet eivät ole meidän tiedossamme. Nämä viisi kirjaa on annettu tietyille profetoille. Aabrahamille annettiin kirja, joka on sittemmin menetetty, mutta johon Koraani viittaa nimellä ”lehdet” tai ”kirjatut sivut”. Mooses lähetettiin Tauraatin (Tooran) kanssa, Daavid Zabuurin (Psalmien), Jeesus Injiilin (Evankeliumin) ja Muhammad Koraanin kanssa. Ytimessään kaikki nämä ilmestyskirjat sisälsivät saman johdatuksen, mutta se tapa, jolla johdatus tuli panna käytäntöön yksityiskohdissaan oli omintakainen jokaiselle profetalle ja jokaiselle ajalle ja paikalle.

Yksi haaste on se, että meillä ei ole yhtään varmasti aitoa kopiota alkuperäisestä Tauraatista, Zabuurista tai Injiilistä. Meillä on Toora, hepreankielisen Raamatun ensimmäiset viisi kirjaa, ja myös Daavidin Psalmi, mutta emme voi olla varmoja että nämä ovat juuri ne kirjat, jotka nämä profetat vastaanottivat ilmestyksinä.

Kristillinen historia ei tiedosta Jeesuksen vastaanottaneen ilmestyskirjaa nimeltä Injiil, mutta kuitenkin tällä arabiankielisellä sanalla on samankaltainen juuri kuin kreikankielisellä sanalla, josta saamme sanan ”evankeliumi”.

Juutalaiset, kristityt ja muslimit

KORAANIN JA islamin näkökulmasta Mooses ja Jeesus olivat Jumalan todellisia profeettoja, jotka tulivat johdattamaan ihmisiä oikealle polulle. Tuo polku on se täydellisen harmonian polku Jumalan ja koko luomakunnan välillä, joka on islam. Näin on selvää, että Mooses ja Jeesus ja kaikki aikaisemmat profetat olivat muslimeja. Jos Mooses ja Jeesus olisivat eläneet Muhammadin aikana, niin he

olisivat tunnistaneeet hänen olevan Jumalan Profeetta ja että Koraani on Jumalan Sana ja ilmestys Häneltä. Muhammad selkeästi odotti, että Mooseksen ja Jeesuksen seuraajat tunnistaisivat hänet sen jälkeen, kun hänestä tuli Profeetta.

Koraani antaa juutalaisille ja kristityille ”kirjan kansan” kunnioitettavan tittelin viitaten niihin kirjoihin, jotka annettiin Moosekselle ja Jeesukselle. Valitettavasti nämä kirjat ovat epäluotettavia. Joissain kohdin ne eroavat kertomuksissaan Koraanista ja tämä luo suuren ongelman. Koraani ilmestyi Muhammadille ja joukko hänen seuraajistaan oppivat sen ulkoa suoraan hänen huuliltaan. Hänen oman elämänsä aikana kirjurit kirjjasivat sen papykselle, nahalle, lehdille, kiville ja kuiville luille.

Vain muutama vuosi hänen kuolemansa jälkeen koottiin yksi lopullinen manuskripti tarkastamalla kirjurien kirjoituksia Profeetan kumppanien ulkomuistiin vertaamalla. Tämä manuskripti kopiointiin ja lähetettiin eri puolille muslimimaailmaa. Tämän tuloksena meillä on yksi lopullinen teksti, joka on säilynyt muuttumattomana aina nykypäivään saakka.

Kaikki tämä merkitsee sitä, että muslimeille Koraanin teksti on aina etusijalla. Jos toiset pyhät kirjat eroavat siitä, niin niille on varmasti tapahtunut jotakin. Joko alkuperäisversiota on muutettu jossain vaiheessa historiaa tai osa alkuperäisestä tekstistä on menetetty tai ehkäpä joku on täyttänyt tyhjiä tiloja omilla sanoillaan. Kuten voi kuvitella on vuosisatojen aikana juutalaisten, kristittyjen ja muslimien välillä ollut melko tarmokkaita keskusteluja heidän vastaavien ilmestyskirjojensa aitoudesta.

Serkkuja uskossa

ON KUITENKIN selvää ja kiistämätöntä, että juutalaiset, kristityt ja muslimit ovat ”serkkuja uskossa”. Tarina alkaa Aabrahamista, joka oli naimisissa Saaran kanssa, mutta kuitenkin pariskunta eli yhdessä vanhaksi lapsettomana. Saara ehdotti Aabrahamille, että hän ottaisi egyptiläisen palvelijan, Haaga-

rin, toiseksi vaimoksi, jotta saisi lapsia hänen kanssaan. Aabraham ja Haagar saivat pojan nimeltä Ismael. Sitten Jumala siunasi Saaran ja hänkin sai lapsen Aabrahamin kanssa, jonka he nimesivät Iisakiksi. Jumala kuitenkin käski Aabrahamin viemään Haagarin ja Ismaelin pois Palestiinasta, luvaten suojella heitä ja nostaa suuren kansan Ismaelista.

Islamilaisen perinteen mukaan Aabraham, Haagar ja Ismael matkustivat etelään Arabian niemimaan halki aina Mekkaan saakka, jonne Haagar ja Ismael asettuivat asumaan. Aabraham jakoi aikansa sen jälkeen Palestiinassa asuvien Saaran ja Iisakin ja Mekassa asuvien Haagarin ja Ismaelin välillä. Juutalaiset polveutuivat Iisakista ja tästä kansasta syntyi sittemmin Jeesus. Arabian kansa tuli Ismaelista ja heidän keskuudestaan syntyi Muhammad. Siispä näemme kuinka Mooses, Jeesus ja Muhammad kaikki jakavat Aabrahamin esi-isänään ja näin juutalaisuus, kristinusko ja islam ovat kaikki serkkuja Aabrahamin uskossa.

Pyhiinvaellus

KERRAN VUODESSA on hajjin eli Mekkaan tehtävän pyhiinvaelluksen aika. Tämä on maailman suurin vuotuinen ihmisten kokoontuminen, johon osallistuu arvioiden mukaan kaksi miljoonaa ihmistä joka vuosi.

Muslimit tulevat sinne kaikista maailman kolkista, jokaisesta etnisestä ryhmästä ja kaikkia eri kieliä puhuen, kokoontuen rukoilemaan Jumalaa. Hajj ei ole ainostaan yhteys maantieteellisesti jakautuneelle muslimiyhteisölle, vaan se yhdistää myös eri aikakausien muslimeja. Monet hajjin riiteistä palaavat profeetta Muhammadin kautta profeetta Aabrahamiin ja Ismaeliin.

Kerran vieraillessaan Mekassa, kun Ismael oli jo kasvanut aikuiseksi, Aabraham rakensi hänen kanssaan rakennuksen, jossa he voisivat palvoa Jumalaa. Tämä rakennus on Kaaba ja se seisoo edelleenkin Mekassa, tosin se on uudelleen rakennettu moneen otteeseen vuosisatojen saatossa. Tämä rakennus on nyt kaikkien muslimien rukousten

maallinen keskipiste. Joka päivä, viisi kertaa päivässä, muslimien tulee irrottautua askareistaan ja kääntyä kohti Kaabaa. Vähintään kerran elämässään, jos hän on siihen taloudellisesti ja terveydellisesti kykenevä, tulee jokaisen muslimimiehen ja -naisen seurata tätä suuntaa koko ruumiillaan ja suorittaa pyhiinvaellus Mekkaan. Pyhiinvaellus on maailmanlaajuinen kokoontuminen ja vuosisatoja kattava yhdistyminen, kaikki Jumalan palvontaa varten. Mennessään pyhiinvaellukselle tulee miesten pukeutua kahteen valkoiseen kankaanpalaseen, joten he kaikki ovat täysin samannäköisiä sosiaalisesta statuksestaan, vauraudestaan tai etnisyydestään riippumatta. Naisten tulee pukeutua koristelemattomaan täysimittaiseen vaatteeeseen. Siispä jopa vaatetus symbolisoi rukoukseen keskittyneiden muslimien yhtenäisyyttä ja yksimielisyyttä.

Mekassa ollessaan pyhiinvaeltajat kiertävät Kaaban ympäri ja rukoilevat siellä aivan kuten Aabraham, Haagar ja Ismael tekivät. Sitten he juoksevat seitsemän kertaa kahden kukkulan välillä muistaakseen Haagarin epätoivoista veden etsintää, kun hän luuli pienokaisensa kuolevan janoon. Sillä kerralla Jumala soi Ismaelille ja Haagarille vesilähteen. Sama lähde virtaa vielä tänä päivänäkin. Sen nimi on Zam Zam ja pyhiinvaeltajat juovat sen vettä ja tuovat hieman siitä tuliaisiksi perheelleen ja sukulaisilleen. Hajj saavuttaa huipupisteensä kun kaikki menevät Mekan ulkopuolella olevalle Arafatin tasangolle rukoilemaan. Tämä on merkittävä hetki sillä kaikki, jotka sillä hetkellä vilpittömästi katuvat syntejään, saavat varmuuden Jumalan anteeksiannosta. Yhdessä he seisovat ja rukoilevat muutaman tunnin, jokainen täysin yksin, mutta yhtenäisenä muiden kanssa Jumalan edessä.

Seuraavana päivänä kaikki pyhiinvaeltajat menevät lähellä sijaitsevaan paikkaan, jossa kohoaa kolme kivipylvästä. Tämäkin liittyy Aabrahamin ja Ismaelin aikaan. Jumala koetteli näitä kahden profettaa nähdäkseen, olivatko he todella tottelevaisia kaikissa asioissa. Aabraham sai Jumalal-

ta määräyksen uhrata Ismael ja Ismael puolestaan sai komennon tulla uhratuksi. Yhdessä he menivät aavikolle toteuttamaan Jumalan määräystä. Matkalla sinne Saatana tuli houkuttelemaan heitä kapinoimaan Jumalaa vastaan. He ajoivat Saatanan pois heittämällä kiviä. Vielä tänä päivänäkin kaikki pyhiinvaeltajat tekevät saman kivittämällä kolmea pylvästä merkkinä siitä, että hekin pyrkivät ajamaan Saatanan ja synnin pois elämästään.

Heidän Jumalalta saamansa kokeen ratkaisevana hetkenä, kun Ismael odotti kuolemaa ja Abraham oli valmis uhraamaan hänet, Jumala pysäytti Aabrahamin ja sanoi hänelle, että heidän tulisi uhrata vuohi Ismaelin sijaan. He olivat läpäisseet kokeen, tottelemalla Jumalan määräyksiä kaikissa asioissa, ja näin ollen Ismaelin henki säästettiin. Lähistöltä isä ja poika löysivät vuohen, jonka he uhrasivat aivan kuten heitä oli käsketty. Pyhiinvaeltajat ja muslimit kaikiällä maailmassa, juhliivat tätä päivää uhraamalla eläimen, valmistaen siitä ruokaa ja tarjoamalla juhla-aterian.

Tämän juhlapäivän nimi on 'Iid al-Adha, Uhri lahjan juhla. Osa jokaisesta tällä tavalla uhratusta eläimestä annetaan perheenjäsenille ja naapureille ja osa köyhille, jotta kaikki saavat nauttia juhla-ateriasta. Samainen tarina on myös Raamatussa, mutta siinä kertomuksessa lisä oli uhrattavana eikä Ismael. Tämä on eräs kiistanalaisista kysymyksistä juutalaisten, kristittyjen ja muslimien välillä. Koraanin mukaan on selkeää, että Ismael oli koeteltavana.

Takaisin Muhammadin luokse Mekkaan

MUHAMMAD ITSE suoritti hajjin tällä tavalla ja perusti yhteyden Aabrahamiin ja suoritettaviin riitteihin, kuten Koraani oli häntä neuvonut. Ilmestyksen alkuvuosina, sen alettua vuonna 610 jaa., Muhammad ja muslimeiden pieni ryhmä, jotka uskoivat Koraanin viestiin, joutuivat Mekan pakanoiden sorrettaviksi. Koraanin ensimmäisenä ilmestyneet jakeet kutsuivat ihmisiä jättämään epäjumalien palvonnan ja sen sijaan palvomaan vain Juma-

laa. Ensimmäisiä muslimeja koeteltiin heidän uskossaan, mutta he kestivät sorron ja vähitellen heidän määränsä kasvoi muutamaan tusinaan. Tähän aikaan Muhammad suoritti yöllisen matkansa (israa'), jossa hänet vietiin Jerusalemiin ja sieltä taivasiin Jumalan läheisyyteen, missä häntä neuvottiin päivittäisissä rukouksissa. Tämän tapahtuman takia Jerusalem on islamin kolmanneksi pyhin kaupunki Mekan ja Medinan jälkeen. Medina on kaupunki, johon Muhammad myöhemmin muutti.

Vuonna 615 jaa. Muhammad oli huolissaan siitä, että mekkalaiset surmaisivat kaikki muslimit, joten hän lähetti osan muslimeista hakemaan turvaa Abessiinian kristityltä kuninkaalta. Kun he saapuivat kuninkaan hoviin, tämä pyysi heitä resi-toimaan muutamia jakeita, joita he olivat oppineet ulkoa Koraanista. Kun kuningas kuuli nämä jakeet hän tunnisti, että tämä oli viesti Jumalalta, aivan kuten hänen seuraamansa kristinusko. Hän antoi muslimijoukolla valtakuntansa suojeluksen ja he jäivät sinne kunnes oli turvallista palata Muhammadin seuraan vuosia myöhemmin. Tämä oli ensimmäinen kohtaaminen muslimien ja kristittyjen välillä, mutta yhteiselo ei aina ollut yhtä iloista.

Vuonna 622 jaa. Muhammad muutti pois Mekasta jäljellä olevien muslimien kanssa ja he asettuivat asumaan Yathribin kaupunkiin, noin 300 kilometriä Mekasta pohjoiseen. Yathrib uudelleennimettiin Medinaksi, mikä on lyhennys "Profeetan kaupunki" -nimestä. Medinan asukkaat olivat kuulleet Muhammadin viestin ja kutsuivat hänet perustamaan muslimiyhteisön heidän kaupunkiinsa. Islam siirtyi uuteen vaiheeseen. Muhammadin oli nyt johdettava järjestäytynyttä yhteiskuntaa ja perustettava lakeja, joiden mukaan sitä tulisi hallita. Tästä lähtien Koraanin jakeet olivat paljon "perustuslaillisempia" vakiinnuttaen ne periaatteet, joiden mukaan muslimiyhteisöä tulisi johtaa. On tärkeää huomioda, että Muhammad on sekä profeetta että yhteiskunnallinen johtaja. Islamissa ei ole uskonnon ja politiikan välistä jakoa, sillä molemmat ovat osia Koraanin perustamaa elämäntapaa. Profeetta Muhammad ja hänen

perillisensä olivat niin uskonnollisia kuin poliittisiakin johtajia muslimiyhteiskunnassa ja islamilaisessa valtiossa.

Niiden kymmenen vuoden aikana, jotka Muhammad asui Medinassa, hän joutui muiden muslimien kanssa taistelemaan Mekan pakanoita vastaan puolustaakseen muslimiyhteisöä. Muhammadin kuoleman hetkellä suurin osa Arabian niemimaan heimoista oli hänen hallintonsa alaisia ja ne olivat hyväksyneet islamin elämäntapanaan, samalla kun kristityt ja juutalaiset saivat harjoittaa omaa uskontoaan ja nauttivat muslimiarmeijan suojeluksesta.

Ensimmäisen vaimonsa kuoleman jälkeen vuonna 621 jaa., Muhammad avioitui kahdentoista naisen kanssa, jotka kuuluivat eri arabiheimoihin. Joskus hän avioitui poliittisista syistä, vahvistaakseen hyvät suhteet tiettyyn heimoon, ja joskus hellyydestä leskeä kohtaan, jonka aviomies oli menettänyt taistelussa. Koraani sallii muslimimiehen avioitua neljän naisen kanssa sillä ehdolla, että hän kohtelee kaikkia tasa-arvoisesti, mutta Muhammadin tapaus oli poikkeus, jotta tulisi osoitettua kuinka kaikkia erilaisia vaimoja tulee kohdella tasa-arvoisesti.

Koraanin lukeminen

KORAANI ON kirjaimellisesti Jumalan sana, joka on lähetetty arabiankielillä Profeetan sydämeen. Muhammad sitten julisti sitä huulillaan ja hänen seuraajansa oppivat sen ulkoa ja kirjoittivat muistiin. Koraani on jaettu kappaleisiin nimeltä suura ja jakkeisiin nimeltä aaja. Koraanissa on yhteensä 114 kappaletta eli suuraa. Kappaleiden pituudet vaihtelevat merkittävästi: pisimmässä on yli 250 jaitta ja lyhyimmissä on vain kolme jaitta. Suurat eivät ole kronologisessa järjestyksessä, mutta yleisesti ottaen lyhyemmät kappaleet Koraanin loppupäässä olivat ensimmäisiä, jotka ilmestyivät alkuvuosina Mekassa. Koraani ilmestyi arabian kielellä eikä sitä voi periaatteessa kääntää toiselle kielelle. Mikä tahansa käänös on vain tulkinta. On kuin kääntäisi Shakespearia toiselle kielelle; saattaa olla,

että osa alkuperäisen tekstin tarkoituksesta säilyy, mutta sen täysi voima katoaa käännöksessä. Koraanista on monia englanninkielisiä käännöksiä.² Parhaimpia ovat ne, joissa on alaviitteitä tekstin tarkoituksen selittämiseksi. On suositeltavaa kenelle tahansa, joka haluaa lukea Koraania, että hän työstää sen toisen kappaleen (Lehmän suuran) läpi lukien tarkasti kaikki alaviitteet. Tämä kappale käsittelee kaikkia Koraanin pääteemoja. Sen oikein ymmärtäminen vaatii suurta omistautuneisuutta, johon sisältyy arabian kielen opiskelu ja ilmestyksen kontekstin ymmärtäminen.

Profeetta Muhammad oli luonnollisesti ensimmäinen ja paras Koraanin merkityksen tulkitseja. Muhammad vastaanotti erityisen puhdistuksen Jumalalta suoraan saadun tiedon kautta. Tämä tarkoittaa sitä, että hänen elämässään ei ollut lainkaan syntiä. Kaikki mitä Muhammad sanoi, teki ja hyväksyi muodosti Koraanin elävän tulkinnan. Muhammadin elämä on esimerkki täydellisestä, Koraanin viestin mukaisesta elämäntavasta. Hän opetuksensa ja tekonsa tallennettiin tuhansiin kertomuksiin, nimeltä hadith eli perimätieto, jonka hänen seuraajansa oppivat ulkoa ja myöhemmin kirjoittivat muistiin muodostaakseen parhaan oppaan Koraanin viestin elämiseksi.

Islamilainen valtakunta

MUHAMMADIN KUOLEMAAN menessä, vuonna 632 jaa., melkein koko Arabian niemimaa oli islamin hallinnon alaisena. Tätä seurasi eräs historian nopeimmista laajenemisista. Vuoteen 637 mennessä islamilainen valtio oli levinnyt Palestiinaan ja Irakiin, vuonna 641 Egyptiin ja Syyriaan ja vuonna 650 Persian muinaiseen valtakuntaan. Kahdeksankymmenen vuoden aikana islamilainen valtakunta levisi aina pohjoiseen Intiaan idässä ja Marokkoon lännessä. Vuonna 714 se saavutti Espanjan ja vuoteen 756 mennessä melkeinpä koko Espanja oli muslimihallinnon alaisena. On tärkeää huomioda, että islamilaisen valtakunnan leviämisen ja sen hallinnon alaisten ihmisten muslimiksi kääntymisen välillä on ero. Kuten mikä tahansa valtakun-

ta, tämäkin levisi armeijan valtausten kautta, mutta ihmiset eivät kääntyneet muslimeiksi yhtä nopeasti. Monet ihmiset esimerkiksi Egyptissä, Syyriassa ja Irakissa ovat kristittyjä tänäkin päivänä. Toiset kääntyivät muslimeiksi pikku hiljaa monen sukupolven aikana.

Islamilaisen Espanjan esimerkki on hyvin tärkeä meille Euroopassa ja lännessä nykyaikana. Islamilaisen Espanjan kulta-aikana vuodesta 756 vuoteen 1036 jaa. juutalaiset, kristityt ja muslimit elivät rauhassa islamilaisen hallinnon alla. Arabiankieli oli yhteinen akateeminen kieli ja kaikkien näiden kolmen eri uskonnon oppineet työskentelivät yhdessä edistääkseen tieteen eri rintamia. Tähän aikaan muinaisen Kreikan viisaudet - arabiankielille käännettyinä – palasivat takaisin Eurooppaan. Lopulta ne käännettiin latinaksi, joka oli pohjoisen Euroopan akateeminen kieli. Tämä oli suurten edistysaskelten aikaa niin matematiikassa, kemiassa, lääketieteessä, algebrassa, astronomiasa kuin filosofiassakin.

Tällä suhteella oli myös pimeätkin puolensa. Vuosien 1095 – 1291 ristiretket jättivät syvän arven kristittyjen ja muslimien välisiin suhteisiin. Positiivisemmin samaan aikaan muslimit, juutalaiset ja kristityt Toledossa, Espanjassa työstivät Ranskan Clunyn suuren luostarin, abbotti Pietarin (kuoli vuonna 1156), inspiroiman käännöstyön parissa. Tämä oli myös aikaa, jolloin Franciscus Assisilainen (kuoli vuonna 1226) oli vielä elossa ja yritti tuoda rauhan viestiään Pyhän maan ristiretkeläisten ja muslimien armeijoille.

Jihad

KUULEMME USEIN jihadista islamissa ja joskus sitä kutsutaan ”pyhäksi sodaksi”. Oikeasti jihad tarkoittaa Jumalan tiellä kamppailua ja ponnistelua hyvyyden ja oikeudenmukaisuuden vakiinnuttamiseksi sekä pahuuden ja sorron kitkemiseksi. Islamissa on kaksi eri jihadin muotoa: suurempi ja pienempi jihad. Kuten nimestä voi arvata, suurempi jihad on tärkeämpi. Se on jatkuvaa kamppailua jokaisen muslimin elämässä kaiken syntisyiden ja Ju-

malan meille tarkoittamaa elämäntapaa vastaan kapinoimisen kitkemistä varten.

Pienempi jihad on aseellista taistelua oman itsensä, sorrettujen tai islamilaisen elämäntavan puolustamista varten silloin, kun jokin näistä on hyökkäyksen kohteena. Islam ei ole pasifistinen elämäntapa. Jos muita vaihtoehtoja ei ole ja kaikki muut keinot on käytetty, on oikean syyn puolesta taisteleminen sallittua. Tämä on aina taistelua itsepuolustukseksi ja sortoa vastaan. Islamissa on tiukat säännöt yhteenottoja varten. Sotaa ei koskaan tule harjoittaa silmittömästi. Naiset, lapset, vanhukset ja vammaiset ja kaikki taisteluun osaaottamattomat on jätettävä rauhaan eikä heitä saa uhata. On kiellettyä estää vihollista saamasta perustarpeitaan eloonjääntiä varten; siispä vesilähteitä ei saa myrkyttää, ruokasatoja ei saa polttaa ja jopa puut pitää jättää vahingoittumattomiksi, sillä ne tarjoavat polttoainetta ja suojaa. Uskonnollisten rakennuksien ja niiden sisällä olevien ihmisten kimppuun ei saa hyökätä. Vain pienin tarpeellinen sotajoukko tulisi lähettää rintamalle. Näiden sääntöjen puitteissa, jos mitään muuta keinoa ei ole, saa muslimiyhteisön johtaja kutsua jihadiin ja silloin tulee kaikkien muslimien ottaa siihen osaa tilanteen niin vaatiessa.

Yksi islam, monta koulukuntaa

VAIKKA ISLAM on yksi ja muslimit muodostavat yhden yhteisön uskovaisista, jotka elävät Koraanin ohjauksen ja Profeetan esimerkin mukaisesti, on kuitenkin tämän yhden yhteisön sisällä monia koulukuntia. Ensimmäiset erot ilmenivät Profeetan jälkeistä johtajuutta koskien. Yksi ryhmä uskoi, että Koraani ja Muhammad olivat ilmoittaneet hänen seuraajansa tulevan Profeetan perheestä. Ali, Muhammanin serkku ja vävy, oli heidän mielestään oikea seuraaja ja he erkanivat muslimiyhteisön enemmistöstä tässä asiassa. Tätä ryhmää kutsuttiin Alin Shiiaksi (Alin Seuraajat), ja se muodostaa nykyiset shiiamuslimit, jotka ovat tänä päivänä alueellisesti keskittyneet Iraniin ja Irakiin, mutta paljon heitä löytyy myös esimerkiksi Libanonista,

Arabian niemimaan valtioista ja Pakistanista.

Enemmistö, joka muodostaa nykyään noin 80–90% muslimiväestöstä, kutsuivat itseään sunneiksi, sillä he sanoivat seuraavansa Sunnaa: Muhammadin elämän esimerkkiä ja hänen opetuksiin. Heitä löytyy melkein pä joka maasta kaikkialla maailmaa. Sunneista löytyy eri koulukuntia perustuen niihin eri tapoihin mitä aikaiset oppineet käyttivät islamilaisen elämäntavan vakiinnuttamiseksi.

Nämä eri koulukunnat ovat kaikki samaa mieltä islamin tärkeimmistä periaatteista, mutta eroavat yksityiskohdissa. Tätä islamilaisen elämäntavan vakiinnuttamista kutsutaan shariaaksi, mikä kattaa kaikki elämän eri osa-alueet: politiikan, talouden, Jumalanpalvonnan, perhe-elämän, koulutuksen, yhteiskunnallisen kehityksen ja kaupankäynnin.

1400 vuoden aikana niin sunnit kuin shiitit ovat kehittäneet monia ryhmiä ja lahkoja, jotka tuovat rikkautta ja monipuolisuutta islamilaiseen yhteisöön. Tärkeintä on aina ollut elämän laadukkuus, jota Koraanin johdatus ja Profeetan esimerkki ovat inspiroineet. Tuon alkuvuosien kaltainen sotilaallinen laajennus ei toistunut enää. Islam levisi eri kansojen joukkoon kauppiaiden kautta, jotka toivat sen mukanaan silkkitietä pitkin Kiinaan sekä maustekaupan kautta Indonesiaan ja myös Itä-Afrikan rannikolle. Useimmat Länsi-Afrikan, Malesian ja Keski-Aasian muslimit ovat uskonnostaan kiitollisuudenvelassa sufi-muslimeille ja heidän hurskaalle esimerkilleen, joka oli islamin mystisten aspektien inspiroimaa. Tänä päivänä muslimeita on noin puolitoista miljardia ympäri maailmaa. Esimerkiksi Indonesiassa on enemmän muslimeja kun kaikissa arabimaissa yhteensä.

Me kaikki tiedämme, kuinka muutaman viime vuosisadan aikana eurooppalaiset kansat kolonisoivat monia alueita ympäri maailmaa. Tästä johdettua suuri enemmistö muslimista elivät eurooppalaisen siirtomaahallinnon alaisina. Viime vuosikymmenien aikana tämä koloniallinen hallinto on heitetty syrjään ja monia uusia muslimivaltioita on perustettu. Kolonisaation nöyryytys ja

hyväksikäyttö ovat jättäneet merkkinsä muslimimaailmaan. Muslimeille luvattiin Koraanissa, että he tulisivat aina nauttimaan Jumalan suosiossa, joten mitä tapahtui? Miksi muslimit ovat eräitä maailman köyhimmistä ihmisistä? Miksi muslimit jäivät jälkeen teollisesta ja teknologisesta valankumouksesta? Monet muslimimaailmassa kokevat eräänlaisen kriisin. He sanovat itselleen: "Jos vain olisimme olleet parempia muslimeita, niin ei Jumalan suosio olisi karannut meiltä." Jotkut heistä päättävät palata islamin syntyajan käytäntöihin ja kehottavat ihmisiä harjoittamaan uskontoaan oman tulkintansa mukaan. Joistakin yksilöistä, jotka muodostavat erittäin pienen väemmistön muslimien kokonaisväestöstä, tulee epätasapainoisia ja äärimmäisiä näkökulmissaan ja näin heistä tulee juuri niitä äärihenkilöitä, joiden teot päätyvät uutisotsikoihin. Suuri enemmistö muslimeista on vilpittömästi omistautunut tasapainoiselle elämälle ja Jumalan tyytyväisyyden tavoittelemiseen.

Islamin pääasialliset opit

ISLAMIN PÄÄASIALLISET uskomukset on tiivistetty Koraanin ja Profeetan opetuksista ja näistä on koottu opinkappaleita tai uskoon liittyviä lausuntoja. Ensimmäisenä on aina Jumalan absoluuttinen ykseys. Hänellä ei ole kumppaneita eikä Hän jaa jumaluuttaan minkään olennon kanssa. Jumalan perusolemus on meille tuntematon, sillä ihmiskieli ja -tieto ei käsitä Jumalan maailmaa. Voimme puhua Jumalasta viitaten Jumalan työhön luomakunnassa. Voimme kutsua Jumalaa Armeliaaksi, Myötätuntoiseksi, Oikeudenmukaiseksi, Luojaaksi, Oppaaksi, Elannonantajaksi, Totuudeksi, Ensimmäiseksi ja Viimeiseksi ja niin edespäin. Kaikki nämä ovat Jumalan nimiä, jotka löytyvät Koraanin jakeista. Näitä nimiä on yhdeksänkymmentäyhdeksän ja jokainen niistä kertoo meille jotakin Jumalasta. Olette ehkä nähneet muslimeja, joilla on helminauha, jossa on 99 helmeä. Tätä kutsutaan tasbihiksi. Eräs tasbihin käytöistä on muistaa Jumalan 99 kaulusta nimeä ja näin pohtia jokaista näistä Jumalan ominaisuuksista. Eräs muslimielämän tavoitteis-

ta on käytännöllistä mahdollisimman paljon näistä ominaisuuksista omassa elämässä, jotta jokainen muslimi tulisi tietoisemmaksi Jumalasta.

Enkelit ovat olennainen osa muslimin uskoa, sillä he ovat Jumalan sanansaattajia tähän maailmaan ja suorittavat Jumalan käskyt kaikkia asioita koskien. Heillä ei ole vapaata tahtoa niin kuin ihmisillä ja ovat näin ollen alempiarvoisia kuin ihmiset, jotka omasta tahdostaan valitsevat elää sopusoinnussa Jumalan tahdon kanssa. Enkelit toivat pyhät kirjat viestinä ja johdatuksena ihmiskunnalle. Nämä pyhät kirjat annettiin profeetoille, jotka opettivat ne ihmisille. Profeetat olivat myös eläviä esimerkkejä niiden opetuksista. Muslimien tulee uskoa kaikkiin Jumalan lähettämiin profeetoihin ja kaikkiin taivaallisiin kirjoihin. Näin ollen muslimin tulee uskoa esimerkiksi Mooseksen ja Jeesuksen profetiuteen.

Jumala antoi meille ihmisille vapaan tahdon, jotta me olisimme vastuussa teoistamme. Jumala tietää kaiken eikä ole ajan rajoittama, joten Hän tietää myös kuinka tulemme käyttämään Hänen meille lahjoittamaansa vapaata tahtoa. Loppujen lopuksi vastuu teoistamme on yksinomaan omilla hartioillamme. Tuomiopäivänä joudumme vastaamaan kaikesta, minkä olemme tehneet ja kaikesta minkä olemme jättäneet tekemättä. Tätä tuomiota tulee pohtia vakavasti sillä muslimit uskovat, että tulemme kaikki seisomaan Jumalan, Tuomarimme, edessä. Hyveellisiksi tuomitut menevät sinä päivänä Paratiisiin ikuisiksi ajoiksi ja sen vaihtoehdona on Helvetin kadotus.

Islamin pääasialliset käytännöt

MUSLIMI-ELÄMÄN tavoitteena on elää onnellinen, menestyvä ja tasapainoinen elämä tässä maailmassa siten, että aikojen lopun tuomiolla ansaitsisi paikan Paratiisissa. Kaikki islamin käytännöt ovat harjoituksia, jotka johtavat uskovaisen tähän kaksiosaiseen päämäärään. Sanotaan, että islam on kuin rakennus, joka seisoo viidellä pylväällä. Nämä viisi pylvästä ovat islamin viisi pääkäytäntöä.

Shahada: Islamin pääasiallisten uskomuksien

tunnustaminen.

***Salah:** Rituaalisen rukouksen säännöllinen noudattaminen.*

***Zakat:** Oman taloudellisen elämän puhdistaminen islamin periaatteita noudattaen.³*

***Sijam:** Ramadan-kuukautena paastoaminen.*

***Hajj:** Pyhiinvaelluksen tekeminen Mekkaan kerran elämässä.*

Viides pylväs käytiin jo läpi kun puhuimme Aabrahamista ja Ismaelistä, joten käsittelemme nyt ensimmäiset neljä.

Shahada

ISLAMIN USKONTUNNUSTUS on seuraava: "Ei ole mitään jumalaa, eli mitään palvomisen arvoista, paitsi Jumala. Muhammad on Jumalan Profeetta." Tämän uskontunnuksen julistaminen tekee henkilöstä muslimin. Uskontunnustus on kaksiosainen. Ensimmäinen osa on muistutus Jumalan absoluutisesta ykseydestä, mutta se myös varoittaa muslimia etteivät he sallisi minkään tulla Jumalan yksinomaisen palvomisen tielle. Perinteisesti tämä saattoi viitata arabien muinaisiin epäjumaliin, joita he palvoivat Muhammadin aikana. Epäjumalien palvonta saattaa kuitenkin ilmentyä monissa muodoissa. Voi olla, että joku asettaa "epäjumalia" välikäsiksi itsensä ja Jumalan välille tai voi olla, että joku "palvoo" valtaa, rahaa tai mainetta ja sallii niistä jonkinn tulla Jumalan palvonnan tielle. Toinen osa tekee teoreettisesta todellisuuden. Vain Jumalan profeettojen kautta, etenkin Muhammadin, jonka viestistä muslimit voivat tuntea itsensä varmoiksi, voi oppia tietämään Jumalasta, ja täten palvoa ai-noastaan Jumalaa.

SALAH

KAIKKIEEN MUSLIMIAIKUISTEN tulee jättää heidän päivittäiset toimensa viisi kertaa päivässä suorittaakseen rituaalisen rukouksen. Tämä on käsky Jumalalta, joten sen noudattaminen on hyväksi ihmisille, vaikka tämä ei ymmärtäisikään sitä täysin

tuolla hetkellä. Rituaalisen rukouksen aikana muslimi on erityisesti asennoitunut alistuakseen Jumalan tahtoon. Rukouksessa uskovainen on yksin, mutta samalla yhteydessä kaikkiin muslimeihin ympäri maailmaa nöyrästi kumartuen Luojaansa edessä. Tämä on armon ja anteeksiannon hetki. Koska viisi rukousta suoritetaan tiettyinä aikoina päivästä, auringon liikkeiden säätelemänä, ei rukousten välissä ole koskaan enempää kuin muutama tunti. Mikä tahansa harhautuminen harmonian suoralta polulta voidaan nyt esittää Jumalalle, nöyrästi alistuen ja anteeksiantoa pyytäen. Näinä rukoushetkinä armon joki virtaa Jumalan maailmasta, johon uskovaiset sukeltavat puhdistautuakseen, jotta voisivat jälleen kerran palata maallisiin askareisiinsa. Koraanin jakeita resitoidaan näiden rukousten aikana ja näin ne tarjoavat johdatusta koko elämän ajan siten, että koko elämä on rukousten ruokkima.

Muslimin tulee rukoilla ennen auringon nousua, hieman keskipäivän jälkeen, iltapäivän puolivälin jälkeen, auringonlaskun jälkeen ja yöllä. Rukoukset voidaan suorittaa missä tahansa puhtaassa paikassa, mutta sen siunaus moninkertaistuu jos se rukoillaan seurakunnassa. Rukouksen voi tehdä toimistossa, työpaikassa taikka koulussa tai sille voi olla osoitettu tietty paikka eritoten seurakuntarukousta varten, kuten moskeija tai rukoushuone. Rukouspaikan tulee olla puhdas ja sopiva rukousta varten, esimerkiksi levittämällä matto tai jonkinlainen liina, jonka päällä rukoillaan. Jokainen rukous tulee suorittaa Mekan suuntaan. Jumala ei ole missään tietyssä paikassa, se on selvää, mutta tämä maallinen keskipiste muistuttaa jokaista muslimia siitä, että hän ei ole yksin vaan hänen mukanaan ovat kaikki uskovaiset toverit, jotka kääntyvät samaa paikkaa kohden joka puolella maailmaa. Näin ollen Mekka on kuin pyörän keskipiste, jonka puolat säteilevät maapallon jokaiseen osaan.

Ennen rukousten alkamista muslimin tulee olla fyysisesti ja rituaalisesti eli henkisesti puhdas. Edellä mainittu saavutetaan käymällä suihkus-

sa tai peseytymällä tilanteen mukaan. Viimeiseksi mainittu saavutetaan rituaalisesti pesemällä kädet, kasvot, käsivarret, pää ja jalat. Jokaista osaa pestessään muslimi muistaa ja pyytää anteeksi mitä tahansa syntiä, johon hän on saattanut näillä ruumiinosilla sortua. Tätä kutsutaan wuduksi ja se voidaan suorittaa kotona ennen rukousten alkamista tai moskeijan pesuhuoneessa, jos tarkoituksena on rukoilla siellä. Kun fyysinen ja rituaalinen puhtaus on saavutettu, seuraava askel on oman sisäisen itsensä puhdistaminen päättämällä, että tarkoituksena on rukoilla vaadittu rituaalinen rukous.

Jokainen rituaalinen rukous koostuu jaksoista, joita sisältyy rukoukseen kaksi, kolme tai neljä. Jokainen jakso sisältää sarjan fyysisiä liikkeitä, Koraanin jakeiden resitointia ja Jumalaa ylistäviä lausahduksia. Jakso aloitetaan seisomalla suorana ja keskittymällä täysin Jumalaan. Sitten resitoidaan jakeita Koraanista arabian kielellä. Muslimi vastaa Jumalan johdatukseen kumartamalla syvään ja sanomalla "Kaikki ylistys olkoon Jumalalle". Sitten hän suoristautuu, polvistautuu ja suorittaa ensimmäisen kahdesta kummarruksesta, joissa hän asettaa otsansa ja kätensä maahan täysin Jumalalle alistuen. Tämän jälkeen muslimi istahtaa ja sitten suorittaa tämän kummarruksen uudestaan. Tämän aikana hän toistaa tiettyjä hurskaita lausahduksia kuten "Jumala on mahtavin". Lopussa hän pysyy istuallaan ja toistaa shahadan, pyytää Jumalaa siunamaan Muhammadia ja tämän perhettä. Jokaisen rukouksen lopussa toivotetaan rauhaa Muhammadille, ja kaikille muslimeille ja koko luomakunnalle. Tämän jälkeen voi rukoilla Jumalaa vapaasti pyytäen Jumalan siunauksia. Tämän vapaan osan voi suorittaa millä tahansa kielellä, minkä muslimi valitsee.

Islamissa ei ole ketään uskovaisen ja Jumalan välillä. Muslimilla on suora yhteys Jumalaan ilman, että hän tarvitsisi minkäänlaista välittäjä. Seurakuntarukouksia johtaa imaami, joka on valittu tähän tehtävään oppineimpana ja hurskaimpana läsnäolevista muslimimiehistä. Moskeijassa voi

hyvinkin olla muukin tietty henkilö, joka on nimetty johtamaan viittä päivittäistä rukousta. Viikon tärkein rukous on perjantaina hieman keskipäivän jälkeen. Perjantai ei ole "lepopäivä" muslimille, vaan muslimimiehien tulee jättää työt tarpeeksi ajoissa peseytyäkseen ja ottaakseen osaa perjantairukoukseen. Naiset saavat vapaasti ottaa osaa tähän rukoukseen, mutta se ei ole heille pakollista. Naisen erityisenä velvollisuutena on vakiinnuttaa rukouksen ruutiini kotona sen pyhittämiseksi ja totuttaa nuoremmat lapset rukouksen rytmiin. Osa perjantairukousta on saarna, jonka imaami pitää. Se käsittelee jotain elementtiä islamin opetuksista ja jotain, joka liittyy paikalla olevien elämään. Näin se voi käsitellä yhteiskunnallisia aiheita, politiikkaa, maailman tapahtumia, taloudellista elämää, perhevelvollisuuksia tai yhtä hyvin tietyn uskonnollisen juhlan tai tapahtuman juhlimista taikka mitä tahansa uskonnollisen elämän osa-alueita.

Zakat

USEIN KORAANI mainitsee yhdessä rituaalirukouksen ja zakatin maksamisen muslimielämän perustan kahtena tukipylväänä. Zakat-sanaa on vaikea kääntää tarkasti. Se on elintärkeä osa islamilaista taloudellista järjestelmää, joka perustuu periaatteelle "kannetaan taakka yhdessä". Jos kanssaihminen on avun tarpeessa, niin tämä on myös minun ongelmani ja minun tulisi tehdä mitä tahansa mitä kykenen hänen auttamiseksi. Tämä tarkoittaa esimerkiksi sitä, että rahaa ei koskaan voida rohua islamilaisessa taloudellisessa järjestelmässä, vaan sitä tulee käyttää kaikkien hyväksi. Ei ole mitään vikaa rikkaana olemisessa tai omaan tulevaisuuteen sijoittamisessa tai perheen ylläpidon varmistamisessa, mutta mikä tahansa taloudellinen hyväksikäyttö tai riisto on islamin lakien vastaista.

Islam kieltää koronkiskonnan ymmärtäen sen olevan taloudellisen hyväksikäytön muoto. Oppineet saattavat kiistellä keskenään termin tarkoituksesta nykymaailmassa, mutta yleisesti sen katsotaan olevan koron ottamista tai antamista lainaa

vastaan. Jos lainaan rahaa jollekulle korolla ja asetan lainan takuuksi hänen talonsa, niin olen varmistanut rahani ja sen korkojen perimisen, vaikka tämä henkilö menisikin vararikkoon. Minun pääomani takuuna on hänen talonsa ja näin pääomani on asetettu hänen työhönsä ja yrityksiinsä nähden etuoikeutettuun asemaan. Samoin korkoon perustuva järjestelmä johtaa aina inflaatioon. Jos lainaan rahaa joltakulta kymmenen prosentin korolla, tulee minun nostaa tuotteiteni hintoja ainakin kymmenellä prosentilla, jotta voisin maksaa korkoni. Toisaalta, islam suosii tuottojen jakamista pääoman tuottamista varten. Tämän mukaan lainaan pääomaa jollekulle sillä ehdolla, että hän antaa minulle tietyn määrän omista tuotoistaan (tai jos hän joutuu tappiolle niin olen osana tätäkin). Tämä tekee lainanantajasta hieman vastuullisemman taloudellisissa liiketoimissaan.

Zakat tulee siis ymmärtää kaiken tämän kontekstissa. Enemmistön näkemyksen mukaan se vaatii, että jokainen määrittää omat vuotuiset säästönsä eli sen mikä on jäänyt jäljelle sen jälkeen kun elinkustannukset on maksettu ja erottaa siitä kaksi ja puoli prosenttia heille, joille zakat kuuluu jakaa. Zakatia tulee maksaa erilaisista ansiotuloista. Tätä Zakatia tulee käyttää vain tiettyjä tarkoituksia varten:

- *Auttamaan köyhiä ja tarpeessa olevia*
- *Vapauttamaan orjia tai sotavankeja*
- *Keventämään velassa olevien taakkaa*
- *Auttamaan heitä, jotka ovat kääntyneet muslimiksi*
- *Auttamaan matkustajia, jotka ovat joutuneet ahdinkoon*
- *Levittämään islamin viestiä*
- *Tukemaan heitä, jotka hoitavat zakatin hallinnolliset toimet*

JOKAINEN AIKUINEN muslimi on vastuussa oman zakatinsa oikein maksamisesta. Jokaisen tulee varmistaa, että raha menee sellaiselle henkilölle, jolle se kuuluu. Joskus ihmiset tuntevat sukulaisia tai ystäviä, jotka ovat zakatin tarpeessa, toiset antavat

sen luotettavalle hyväntekeväisyysjärjestölle, joka sitten jakaa sen heidän puolestaan. Islamilaisessa valtiossa tämä hoidetaan valtion toimesta.

Ystävällisyys matkustajia kohtaan, avuntarpeessa olevien tukeminen, sairaaloiden ja koulujen perustaminen sekä leskistä ja orvoista huolehtiminen ovat kaikki olleet erittäin tärkeitä toimenpiteitä muslimiyhteiskunnassa ja osina yhteen ihmiskuntaan kuulumisesta. Tämän maailmanlaajuisen yhteisön taloudellinen periaate on, että “kannetaan taakka yhdessä”.

Sijam

RAMADAN ON islamilaisen kalenterin yhdeksäs kuukausi ja se on pyhitetty paastoa varten. Tämän kuukauden aikana jokaisen aikuisen muslimin, tiettyjä poikkeustapauksia lukuunottamatta (kuten sairaita, matkustajia, vanhuksia ja raskaana olevia tai imettäviä naisia) tulee pidättäytyä ruoasta, juomasta ja yhdynnästä päiväsaikana. Mikä on tämän tarkoitus?

Palatkaamme periaatteeseen, jonka mukaan Luoja tietää mikä on parasta luomakunnalle. Ramadanin paasto on käsky Jumalalta ja täten sen tulee olla hyväksi heille. Ruoka, juoma ja sukupuoliyhteys ovat kaikki hyviä asioita islamissa ja ne ovat sallittuja muslimeille myös Ramadanin aikana auringon laskettua. Paaston tarkoitus ei ole kiudutus vaan itsehillintä. Ihmisen halut syödä, juoda ja harjoittaa yhdyntää ovat eräitä hänen vahvimpia viettejään. Jos onnistumme hallita näitä viettejä päiväsaikana kuukauden ajan, niin opimme hallitsemaan itseämme elämämme muissakin tilanteissa. Paastoaminen on eräänlainen harjoitus, jonka tarkoituksena on tehdä meistä inhimillisempiä opetamalla meitä hallitsemaan itseämme, jotta selviäisimme kun kohtaamme koettelemuksia.

Päivittäin ympäri maailmaa tuhansia ihmisiä kuolee nälkään ja janoon. Kokemalla vain hieman heidän kärsimystään muistamme vastuumme tehdäksemme jotain asian eteen. Paasto on solidarisuuden ele köyhille. Me kaikki oletamme ruoan ja juoman olevan itsestäselvyyksiä, mutta meillä ei

olisi niitä lainkaan ilman Jumalan siunausta, viljelijöitä ja maatalouden parissa työskenteleviä. Paasto auttaa meitä näkemään tämän totuuden. Paasto vaikuttaa myös verensokeriin, joten se auttaa meitä ”nousemaan” riippuvuudestamme maalliseen elämään kiinnittämällä huomiomme hengellisiin harjoituksiin.

Ramadan ei ole vain aika jona ”luovumme” asi-
oista, vaan se on myös mahdollisuus olla tarkem-
pana rukouksien ja Koraanin lukemisen suhteen.
Monet muslimit seuraavat hurskasta perinnettä
lukemalla koko Koraanin Ramadanin aikana. Mo-
nissa moskeijoissa ja kodeissa ihmiset keräänty-
vät joka yö rukoilemaan ja kuuntelemaan yhtä kol-
maskymmenesosaa Koraanista, jotta he kuulisi-
vat tai lukisivat koko Koraanin tämän kuukauden
aikana. Ramadan on myös mahdollisuus käydä lä-
pi ja pohtia monia elämän osa-alueita. On olemas-
sa niin sanottu ”kielen paasto”: juoruammeko, ker-
rommeko valheita tai käytämmekö epäsoveliaista
kieltä? On olemassa ”silmien paasto”: katsomme-
ko ja kuvittelemmeko asioita, jotka ovat meille hai-
taksi? On olemassa ”käsien paasto”: ansaitsemme-
ko ja käytämmekö rahamme oikealla tavalla?

Ramadan on vuoden pyhin kuukausi ja se on
kuukausi, jona Koraani ilmestyi. Koraanin ilmes-
tymisyötä ylistetään Voiman yönä, joka on eräs
parittomista öistä Ramadanin lopussa. Perinteis-
esti tämä yö vietetään rukouksessa pyytäen Ju-
malalta armoa ja siunauksia.

Ramadan päättyy ‘Id al-Fitr –juhlaan, joka on
paaston loppumisen juhla. Sinä päivänä muslimit
kerääntyvät suurimpiin moskeijoihin rukoilemaan
ja kiittämään siunauksista, joita he ovat saaneet
paastokuukauden aikana. Ennen rukoukseen me-
nemistä jokaisen muslimin tulee antaa lahjoitus
köyhille varmistaakseen, että kaikki pystyvät juh-
limaan tänä päivänä. Yleensä valmistetaan juh-
la-ateria, joka jaetaan perheen ja ystävien kesken.
Lahjoja voidaan myös vaihtaa ja kaikki pukeutuvat
parhaimpiinsa ja vierailevat toistensa luona.

Elämä ainaista Jumalan muistamista

ALOITIMME TÄMÄN kirjaseen yritämällä tiivistää islamin yhdessä lauseessa ja kaikki tähän asti on ollut yritystä selvittää tämä tarkoitus. Muslimina oleminen tarkoittaa täysin inhimillisen elämän elämistä. Islamissa ei ole munkkeja; avioituminen ja perheen kasvattaminen ovat osa muslimien elämäntapaa. Muslimina oleminen on olla vilpitön rukousten ylläpitämisessä, paastoamisessa ja taloudellisen järjestelmän noudattamisessa - kaikki osana harjoitusta jumalatietoista elämää varten. Muslimina oleminen on Jumalan johdatuksen seuraamista kaikilla elämän aloilla, jotta jokainen ajatus ja teko olisivat ainaisia muistutuksia asemastamme Jumalan edessä.

Jumala on Luoja ja koko luomakunnan suunnittelija. Kun kaikki ihmiset ilmestystä ja Profetaan opetuksia seuraamalla elävät täydessä harmoniassa Luojan ja luomakunnan kanssa, elämä tässä maailmassa tulee olemaan onnellista ja sitä tulee seuramaan loputon onnellisuus seuraavassa elämässä. Tämä on islamin ydin.

1 Englanninkielinen termi, johon Tri. Hower viittaa on AD, joka tarkoittaa "Anno Domini" eli "Herramme vuosi" ja on hänen huomionsa mukaisesti vain kristittyiden käyttämäksi sopiva termi.

2 Kääntäjän huomio: Koraanista on olemassa myös useita suomenkielisiä käännöksiä

3 Kääntäjän huomio: zakatin lisäksi, shiia-muslimien tulee maksaa vuoden kulujensa jälkeen ylijäännestä rahasta viidennesalmuvero nimeltä khums.

Brittiläinen teologi **Chris Hewer** yrittää katsoa islamia muslimin silmin ja löytää vastauksen monia ei-muslimeja askarruttaviin kysymyksiin kuten:

Mikä on muslimien jumala Allah?

Mikä on ihmisen elämän tarkoitus islamissa?

Kuka oli Muhammad ja mikä on Koraani?

Miksi muslimit rukoilevat ja paastoavat?